

Paikkatieto auttaa poikkeusoloissa

Korona mullisti elämämme maaliskuussa 2020. Miten tämä kaikki on vaikuttanut arkeemme ja liikkumiseemme? Mitä ennusteet kertovat nyt, kun koulut ovat avautumassa ja olemme hiljalleen palaamassa kohti normaalia?

RIIKKA KIVEKÄS

Hallitus ja viranomaiset pohtivat näitä kysymyksiä koko ajan. Paikkatieto on pohdinnassa merkittävässä roolissa. Karttojen avulla voidaan esittää tilannekuva ja ennuste: missä on erityisen paljon koronatartuntoja ja miten virus leviää Suomessa ja maailmalla?

Paikkatiedolla yhteisvoimin koronaa vastaan

Yhteiskunta on yhdistänyt voimansa taistelussa koronaa vastaan. Paikkatietoala ei tee tässä poikkeusta.

Tärkeässä roolissa tässä on **Juha Saarentauksen** (Geowise Oy) maaliskuussa perustama Korona GIS -ryhmä. Ryhmässä on mukana alan tutkijoita, asiantuntijoita ja yrityksiä. He pohtivat yhdessä, miten paikkatieto voisi auttaa koronan taltuttamisessa. Tarvittaessa he jakavat asiantuntemustaan ja antavat ohjelmistojaan viranomaisten käyttöön veloituksetta.

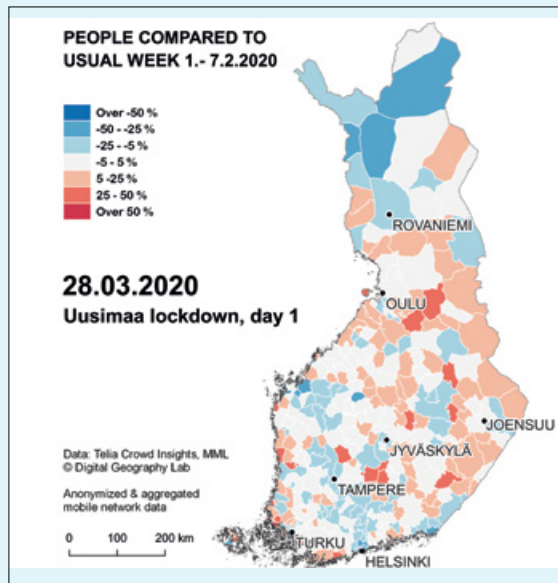
Ryhmä on myös kevään aikana järjestänyt useita webinaareja, joissa tutustutaan eri näkökulmiin paikkatiedon hyödyntämisestä koronatilanteesta.

Tietoa ryhmän toiminnasta ja webinaarien tallenteet löydät georum.fi -sivustolta.

THL:n karttapalvelu näyttää epidemian leviämisen Suomessa

Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) julkaisi huhtikuun alussa karttasovelluksen (thl.fi/koronakartta), josta jokainen meistä voi käydä tarkistamassa, millainen koronatilanne on Suomessa tänään.

Sovellukseen kirjataan kaikki laboratoriovarmistetut koronataapaukset Suomessa. Vastauksia voi löytää muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Missä päin Suomea on eniten koronataapauk-

Isot kaupungit ja Lapin hiihtokeskukset hiljentyivät poikkeusoloissa. Ihmiset lähtivät mökkikuntiin suosituksista huolimatta.

sia? Missä ikäryhmissä korona esiintyy eniten? Miten koronatilanne on kehittynyt päivien edetessä?

Karttasovellus on laadittu yhteistyössä Esri Finland Oy:n kanssa. Kartan tiedot ovat saatavilla myös avoimena datana.

Puhelinyhtiöiden data tutkijoiden apuna tilannekuvaan laatimisessa

Puhelinyhtiöt ovat seuranneet asiakkaidensa käyttäytymistä mobiilidatan perusteella. Koronan myötä he ovat jakaneet tietoja tutkimuksen käyttöön. Tiedoista on piilotettu käyttäjien henkilöllisyys.

Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen Digital Geography Lab -tutkimusryhmä on tutkinut Telian aineistojen perusteella, miten korona-ajan suositukset muuttivat ihmisten liikkumista Suomessa. Ryhmän tutkijat **Olle Järv**, **Elias Willberg** ja **Tuuli Toivonen** julkaisivat ensimmäiset tulokset toukokuun alussa.

Liikkuminen väheni huomattavasti eri kuntien välillä. Uudenmaan sulkeminen ei tähän enää merkittävästi vaikuttanut. Kevät-hanget houkuttelivat vielä maaliskuussa, mutta hiihtokeskusten sulkeuduttua Lappi hiljeni. Ihan kokonaan ihmiset eivät pysyneet kotonaan. Moni pakeni suurista kaupungeista mökkikuntiin. Kaikkein merkittävin vaikutus oli kuitenkin laivaliikenteen pysäyttämisellä Ruotsin suuntaan. Ahvenanmaan kuntien väkimäärä laski dramaattisesti.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) hyödyntää tutkimuksissaan Elisan vastaavaa aineistoa. Mobiilidatan perusteella laaditun tilannekuvaan avulla he voivat kartoittaa, missä päin pääkaupunkiseutua tartuntoja on enemmän ja missä vähemmän.

”Elisan osaamisen perustava ja rakentama tilannekuvaratkaisu auttaa meitä varautumaan parhaalla mahdollisella tavalla koronavirustilanteiden hoitoon ja tautihuippuihin”, kertoo HUSin kehitysjohtaja **Visa Honkanen**.

Ollaan Auki kertoo milloin lähiseutusi palvelut ovat auki korona-aikoina

Ollaan Auki (www.ollaanauki.fi) kerää korona-ajan palvelujen aukioloajat yhteen palveluun. Auki olevat palvelut on merkitty vihreällä, ja suljetut punaisella.

Onko lähikauppa auki? Entäs pizzeria, josta saa mukaan ne makoisimmat pizzat? Ja hei, lapsen pitäisi päästä lääkäriin? Onkohan lähellä sijaitseva lääkäriasema auki?

Palvelun on toteuttanut Gispo Oy. Karttana on avoimen datan OpenStreetMap-aineisto. Idea on lähtöisin ranskalaisesta Ca Reste ouvert -palvelusta.